

dà ἔξοδα πού 'καμε δέ Νιορδάνης γιὰ τὸ γιό dov Σύμ. "Οσα λόγια εἶπε πᾶντας 'abavā Σῦρ. Γιαβανὰ ἡπῆγε αὐτὴ δὲ δουλειὰ Βουρλ. Γιαπανὰ ἐπῆγε (ἐξωδεύθη κάτι ἀσκόπως δὲ ἐπωλήθη εἰς εὔτελεστάτην τιμήν, ἀνευ κέρδους, πῆγε καὶ μέντοι, — στράφη) Ρόδ. 'Επῆγε δὲ εἰκοσάρα μου γιαπανὰ Κύπρ. Γιαμπανὰ θέλειν τὰ κάμ' θ' καὶ τὰ ξένα πράματα; (ἀδίκως, ἐνῷ δὲν τῆς ἀνήκουν) Σάμ. Πῶς πολαστίζει καὶ ξοδεύνει γιαπανὰ φράγκα; (πῶς ἀποφασίζει καὶ ἐξοδεύει περιττὰ χρήματα;) Πυλ. Καὶ ἐνάρθρως κατὰ γεν. ἐκληρθὲν ὡς οὔσ. κατ' ἐπιδρασιν τῆς ἀναλόγου συνων. φρ. τοῦ κάκον 'Απύρανθ. Βούρβουρ. Καρδαμ. Ρόδ. Στρόπον. : Τὰ δώκαμε τοῦ γιαβανᾶ (ἀντὶ πινακίου φακῆς) Βούρβουρ. Τοῦ γιαβανᾶ πῆγα Καρδαμ. Τοῦ 'abavā πολεμᾶ καὶ φτδεῖς, δὲ βιάνει τόπον δὲ δουλειά του 'Απύρανθ. 'Επῆγε τοῦ γιαπανᾶ (χωρὶς νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν του) Ρόδ. Καρτιζοῦ τ' διαμπανᾶ, δὲ θάρθρο Στρόπον. Συνών. τζάμπα.

γιαμπανᾶς δ, Χίος 'απ-πανᾶς Ρόδ. (Σάλακ.)

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γιαμπανά.

'Οκνηρός, σχρηστος ἀνθρωπος, χαμένος, χαμένος καιρού. Συνών. κομματάς, χαραμοταΐσμενος, χαραμοταΐσμενος, χαραμοφάης, χαραμηνής.

'Ηλ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τύπ. Γιαμπανᾶς 'Αθην. Κεφαλλ.

γιαμπανγέρι τό, ἐνιαχ. γιαβανγέρι Νάξ. (Βόθρ.)—Ν. Κοτσοβ., Εξαρτ. πλοίων, 128 διαμπανγέρι Χίος 'αμπανγέρι. Ν. Κοτσοβ., Εξαρτ. πλοίων, 125 'abavāγέρι Μύκ. Νάξ. 'abavāγέρι Πάρ. 'abavāγέρι Πάρ. (Λευκ.) Τήν. 'αμπανγέρι Νάξ. 'αμπαγέρι Α. Παπαδιαμ., Τὰ μετὰ θάνατ., 16 γιαπάνιερι Μεγίστ. Ρόδ. 'απάνιερι Ρόδ. 'αμπάγερι Ναύστ. 'baνιγέρι Θήρ. Κρήτ. Κύθν. Νάξ. (Βόθρ.) Χίος ('Εγρηγόρ.) 'baνιγέρι Κρήτ. Κύθν. Χίος ('Εγρηγόρ.) πανιέρι Σύμ. 'baνιγέρης δ, Μήλ.

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a n - y e r = ἔρημος γῆ. Κατὰ τὸν Φ. Κουκουλέν εἰς Λεξικογρ. Αρχ. 6 (1923), 274 ἐκ τοῦ Τουρκ. y a b a n y e r i.

1) 'Υπαίθριος ἔρημος τόπος ἐνιαχ.: Μόνια μονάδη κοιμᾶται 'ς τ' 'απάνιερι (όλομόναχη κοιμᾶται μέσα στὴν ἔρημιά) Ρόδ. Β) Τόπος ἐκτεθειμένος εἰς τοὺς ἀνέμους, ἐπὶ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ἐκτεταμένης ἔνθ' ἀν.: 'Εκεῖ 'ς τὸ 'baνιγέρι δὲ θάρος σουνει τὰ κατκιὰ Κρήτ. Ο τόπος ἔχει ἀνάγκη λιμανοῦ, γιατὶ δὲ λιμένας μας εἶναι γιὰ 'baνιγέρι Βόθρ. Μή bāς ἔκει ν' ἀράξης, γιατὶ 'ν' 'abavāγέρι Λευκ. "Αμα θὰ ἐφυσοῦσε καιρὸς 'ς τὸ 'αμπαγέρι, εὐθὺς δὲ ἀρμάδα θά ἔφευγε Α. Παπαδιαμ., ἔνθ' ἀν. γ) Χέρσος, ἀκαλλιέργητος γῆ ἐνιαχ.

γιαμπάνι τό, ἐνιαχ. γιαπάνι Λυκ. (Λιβύσσο.) Μεγίστ. γιαπάνι Μεγίστ.

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a n = ἔρημία.

"Ερημος, ἔρημία ἔνθ' ἀν. : 'Επόμενε 'ς τὸ γιαπάνι Μεγίστ. || Φρ. 'Σ τὸ γιαπάνι ἔφ' καν τὰ λόγια μου (εἰς μάτην ἐλέχθησαν, δὲν είχον ἀπήχησιν οἱ λόγοι μου) αὐτόθ.

γιαμπανίδι τό, ἀμάρτ. γιαπανίδι Καππ. (Φλογ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a n καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ιδι.

Τὸ πτηνὸν Περιστερὰ δὲ ἄγρια (Columba livia), τῆς οἰκογ. τῶν Περιστεριδῶν (Columbidae).

γιαμπάνικος ἐπίθ. ἀμάρτ. γιαβάν' κους Θράκ. (Καρωτ.)

'Εκ τοῦ ούσ. γιαμπάνι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ικος.

'Επι ἀγροῦ, ἄγονος.

γιαμπαντζήδικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γιαβαντζήδ' κους Θράκ. (Διδυμότ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γιαμπαντζήδης.

'Ο ἐξ ἀλλου τόπου προερχόμενος, ἀλλοδαπός, ξένος: Γιαβαντζήδ' κου σκλλί (σκύλλος ἀπὸ ἀλλην συνοικίαν).

γιαμπαντζῆς ἐπίθ. "Ηπ. Θράκ. (Μάδυτ.) γιαμπαντζῆς "Ηπ. (Πάργ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a n c i = ἀλλοδαπός, ξένος.

Ξένος, διαβάτης: Πέρασε ἔτας γιαμπαντζῆς ψὲς καὶ τὸν πῆρα 'ς τὸ σπίτι μου "Ηπ.

γιαμπαντζίκι τό, ἀμάρτ. γιαμπαντζίκι Τσακων. (Βατικ. Χαβουτσ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a c i k, ύποκορ. τοῦ y a b a = ξύλινον δίχαλωτὸν ἀγροτικὸν ἐργαλεῖον.

Τὸ δικριάνι: Λιχνίζω μὲ τὰ γιαμπαντζίκια.

γιαμπάς δ, Δαρδαν. (Λάμψακ.) Ίων. ('Αλάτσατ. Κάτω Παναγ. Κρην. Μαίνεμ. Ναζλ.) γιαβᾶς Θράκ. (Μέτρ. Τσακίλ. κ.ά.) Καρ. (Γέροντ.) Κύθν. Σάμ. (Βλαμαρ. Κοντακάικ. Κουμαδαρ.) Τένεδ. γιαπᾶς Σύμ. Χάλκ. γιαβᾶς Θράκ. (Σηλυβρ.) γιαμπᾶ Τσακων. (Χαβουτσ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. y a b a = ξύλινον δίχρανον μὲ τρεῖς ἔως πέντε ὀδόντας διὰ τὴν μετατόπισιν σταχύων ἢ ἀχύρων.

Εἴδος δικράνου μὲ τέσσαρας ἔως ἔξι ὀδόντας, μὲ τὸ ὄποιον ἀναστρέφουν τὰ ἀλωνιζόμενα δημητριακά, ἀφοῦ κοπῆ ἀρκετὰ ἢ καλάμη καὶ ἀποχωρισθῆ διαρπός ἔνθ' ἀν.: "Αμα γέν' ἢ δψ' τ' ἀλωνιοῦ, παίρνε τὰ δεκόνια καὶ τὸ γνοίζεν. Αφοῦ τὸ γνοίζεν τρεῖς φορὲς μὲ τὸ δεκόνιον, υστερα τὸ γνοίζεν μὲ τὸ γιαβᾶ καὶ 'ς τὰ ύστερον μὲ τὸ φκγάρ Μέτρ. Πάρ' τε τὸ γιαβάδες νὰ γνοίζεται τὸν άλωνα Τσακίλ. Σὰ γνοίσω τὸ γιαβᾶ ἀνάποδα, θὰ σὲ μανούσω τὸν οάζην αὐτόθ. Μὲ τὸ γιαβᾶ στανωρούμε τὸ σωρὸ τοῦ ἀλωνιοῦ χαράσσομε ἐπάνω τὸ στανωρὸ Κύθν. Συνών. βλ. εἰς λ. γιαμπαντζίκια.

γιάμπολη ἡ, 'Αθην. (παλαιότ.) "Ηπ. (Ίωάνν. Τσαμαντ. κ.ά.) Πελοπον. (Άρκαδ. Μεσσην. Πάτρ. κ.ά.) Σῦρ. — Λεξ. Βλαστ., 402 Π. Γενναδ., 226 Μπριγκ. Πρω. κ.ά. γιάβολη Θήρ. γιάμπολη Εύβ. (Ψαχν.) γιάμποντλη ἐνιαχ. γιάμποντλη "Ηπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Θεσσ. (Δομοκ. Τσαγκαρ.) Μακεδ. (Βόιον Δαμασκην. Εράτυρ. Καστορ. Κολινδρ. Νάουσ. Σιάτ. Χαλκιδ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ. Ακαρναν.) γιάμποντλη "Ηπ. (Κουκούλ.) γιάβοντλη Θάσ. (Θεολόγ.) Μακεδ. (Σέρρ.) γιάβοντλη Μακεδ. (Γαλατ.) διάμποντλη Λέσβ. (Άγιασ.) 'άμποντλη Μακεδ. (Νάουσ.) φιάμποντλα Ίων. (Σμύρν.)

'Εκ τοῦ δύνοματος τῆς πόλεως Y a m b o l τῆς ΝΑ Βουλγαρίας (Τουρκ. Y a m b o l u ἢ Y a m b o l i). 'Ηλ. καὶ εἰς Σγγρ. τοῦ 1763 (Δ. Καμπούρογλ., Μνημ. 'Αθην., 3,61).

1) Βαρὺ μάλλινον κλινοσκέπασμα 'Αθην. (παλαιότ.) "Ηπ. Ζαγόρ. Ίωάνν. κ.ά.) Θάσ. (Θεολόγ.) Λέσβ. (Άγιασ.) Μακεδ. (Βόιον Γαλατ. Δρυμ. Καστορ. Κολινδρ. Νάουσ. Σέρρ. Σιάτ. Χαλκιδ.) : Τὰ γκέμια, οἱ γάνοντλις, τοὺς μαξιλάρι γάτον σαμάρι, τὰ ζιγκιά, δῆλα χαζίρ' κα είνι (χαζίρ' κα = ἔτοιμα) Γαλατ. Σήμιρα θὰ φ' λάξου τὶς γιάβοντλις 'ς τὴν ναφθαλίν

